

Informacje ogólne

- Funkcją rachunkowości jest odzwierciedlenie w formie pieniężnej zjawisk i procesów gospodarczych, które przedstawiają stan i zmiany w sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynikach działalności podmiotów gospodarczych. Jest to przedstawienie tego, co się dzieje w firmie w aspektach: majątkowym, finansowym i pieniężnym.
- Posiada ściśle określone zasady przez ustawę, krajowe i międzynarodowe standardy (standardy rachunkowości)
- Jej głównymi cechami są: dokładność, wiarygodność i sprawdzalność
- Bazuje na przeszłości, na rzeczach udokumentowanych
- Posiada określone okresy sprawozdawcze np. rok obrotowy
- Ujmuje zdarzenia wyrażone wartościowo (tylko to co da się wyrazić za pomocą pieniądza – czyli np. zmiany dyrektora rachunkowość nie obejmuje, ale już zakup dla niego samochodu tak)

Zasady

- Jasnego i rzetelnego obrazu (true and fair view) – przedstawione sprawozdanie powinno być zrozumiałe dla większości osób i zgodne z prawdą
- Istotności – przedstawiamy istotne dane, jeśli coś ma niewielki wpływ na wyniki (1-2% całości) to można stosować uproszczenia
- Ciągłości – stosowanie tych samych zasad przez kolejne lata, przy kolejnych sprawozdaniach
- Kontynuacji działalności – przy robieniu sprawozdania zakładamy, że firma będzie dalej istniała i prowadziła swoją działalność (przy zakładanej upadłości robi się co innego)
- Memoriałowa – przeciwieństwo zasady kasowej, przykład: faktura na przelew – dziś wydajemy towar, pieniądze przychodzą później – przychód księgujemy w dniu wydania towaru (sprzedaży), ważne jest to co zostało sprzedane a nie pieniądze
- Współmierności – np. czasu – zdarzenie musi być powiązane z okresem, którego dotyczy (nie koniecznie z pieniędzmi); przykład: płacimy w 2009 roku za prenumeratę na 2010 rok, w sprawozdaniu będzie ona powiązana z 2010 rokiem a nie z 2009.
- Ostrożności – nie przedstawiamy zbyt optymistycznego obrazu firmy – przykład: kupujemy towar za 2 zł, a sprzedajemy po 10zł, to do sprawozdania dajemy cenę 2 zł, bo może za rok zmieni się koniunktura i już nie będziemy sprzedawać po 10zł, tylko po 4zł

Sprawozdania finansowe

W ramach rachunkowości finansowej tworzymy sprawozdania finansowe:

- Bilans
- Rachunek zysków i strat
- Rachunek przepływów strumieni pieniężnych (zasada kasowa)
- Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Bilans

AKTYWA	PASYWA
Majątek trwały	Kapitały własne
Majątek obrotowy	Kapitały obce

Aktywa = Pasywa

Aktywa – środki gospodarcze, majątek, to co posiadamy (budynki, maszyny, zapasy, gotówka) bądź do czego mamy prawo (pieniądze w banku, należności)

Majątek trwały (aktywa trwałe) – mający służyć dłużej niż 1 rok:

- Wartości niematerialne i prawne: prawa autorskie, licencje, do znaków towarowych itp., wartość firmy (goodwill – występuje wtedy, gdy majątek firmy jest wart 100 tys. a my ją kupujemy za 150 tys. – wartość firmy to 50 tys.), koszty zakończonych prac rozwojowych
- Rzeczowe aktywa trwałe: nieruchomości (w tym prawo użytkowania gruntów), maszyny, urządzenia, środki transportu, inwentarz żywy
- Inwestycje długoterminowe: składniki majątku nie użytkowane przez jednostkę, a nabyte w celu osiągnięcia korzyści – np. maszyny to nie jest inwestycja
- Należności długoterminowe (>1 rok)
- Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Majątek obrotowy (aktywa obrotowe) – mające na celu ciągłe obracanie się i zużywanie:

- Materiały nabyte w celu zużycia - np. mąka na chleb
- Produkty gotowe – nasze wyroby np. samochód w salonie sprzedaży
- Półprodukty (rzeczy kupowane od innych, ale niedokończone, które sami przerabiamy np. drewniana szkatułka, którą malujemy) i produkcja w toku
- Towary (nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym)
- Aktywa finansowe (środki pieniężne, inwestycje krótkoterminowe)
- Należności krótkoterminowe
- Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Pasywa – źródła finansowania majątku, informacja o tym, kto i w jaki sposób dostarczył nam środków do sfinansowania majątku:

- Kapitał własny (powierzony, samofinansujący – np. zapasowy, zysk, strata, z aktualizacji wyceny)
- Kapitał obcy (zobowiązania długoterminowe, zobowiązania krótkoterminowe)
- Rozliczenia międzyokresowe (ujemna wartość firmy, inne rozliczenia międzyokresowe)

Bilans – przykład

Środki trwałe 14000, kapitał podstawowy 15500, materiały 11000, produkty gotowe 11200, kredyty bankowe 16000, kasa 1100, rachunek bankowy 12000, należności od odbiorców 1400, zobowiązania wobec dostawców 12600, zobowiązania wobec pracowników 1500, zobowiązania wobec ZUS 4000.

Bilans na dzień (data bilansowa)

AKTYWA	PASYWA
<u>Majątek trwały</u>	<u>Kapitał własny</u>
Środki trwałe 14000	Kapitał podstawowy 15500
<u>Majątek obrotowy</u>	<u>Kapitał obcy</u>
Materiały 11000	Kredyty bankowe 16000
Produkty gotowe 11200	Zobowiązania wobec dostawców 12600
Kasa 1100	Zobowiązania wobec pracowników 1500
Rachunki bankowe 12000	Zobowiązania wobec ZUS 4000
Należności od odbiorców 1400	
Suma 49600	Suma 49600

Konto księgowo

Operacje gospodarcze:

- Zmiany stanu majątkowego
- Muszą być udokumentowane (dowód księgowy)
- Są ewidencjonowane na kontach księgowych

Winien (WN)	MA
Przeznaczenie pieniędzy, obciążenie konta, księgowanie po stronie Winien, dokąd, na co „poszły” pieniądze, odpowiednik aktywów w bilansie np. środki trwałe, pieniądze w kasie	Źródło pieniędzy, zapisanie na dobro konta, księgowanie po stronie Ma, skąd się wzięły pieniądze, odpowiednik pasywów w bilansie np. kredyty, zobowiązania

Klasyfikacja kont księgowych:

- Konta bilansowe – odpowiadające poszczególnym pozycjom w bilansie (aktywa, pasywa), mają konkretne nazwy z bilansu np. majątek trwały
- Inne (korygujące, wynikowe, rozliczeniowe, pozabilansowe)

Księgowanie operacji bilansowych

- **Zasada podwójnego zapisu** – ta sama kwota musi być zapisana na co najmniej dwóch różnych kontach po przeciwnych stronach w danej operacji (Wn = Ma)
- Konta powiązane przez zasadę podwójnego zapisu nazywane są kontami korespondującymi

Przykład

Bilans 31 grudnia 2008:

AKTYWA	PASYWA
Środki trwałe 50000	Kapitał powierzony 50000
Materiały 25000	Kapitał samofinansujący 40000
Wyroby gotowe 10000	Kredyty bankowe 10000
Należności od odbiorców 7000	Zobowiązania wobec dostawców 5000
Rachunek bieżący w banku 12000	
Kasa 1000	
Suma 105000	Suma 105000

Konto zawsze otwieramy tylko raz – albo poprzez wpisanie stanu początkowego z bilansu (BO-bilans otwarcia), albo poprzez zaksięgowanie pierwszej operacji

Operacje w trakcie roku 2009:

- (1) Należność od odbiorcy w wysokości 5000zł została uregulowana (wpłacił na rachunek bankowy firmy)
- (2) Spłacono zobowiązanie wobec dostawcy z przyznanego na ten cel kredytu bankowego (3000)
- (3) Nadeszły zakupione u dostawcy materiały, nie zapłacono jeszcze za nie, faktura na 6000
- (4) Spłacono zobowiązanie wobec dostawców w wysokości 2000 z rachunku bieżącego

Należności od odbiorców

Wn	Ma
BO 7000	5000 (1)

Rachunek bankowy

Wn	Ma
BO 12000	2000 (4)
5000 (1)	

Materiały

Wn	Ma
BO 25000	
6000 (3)	

Zobowiązania wobec dostawców

Wn	Ma
3000 (2)	BO 5000
2000 (4)	6000 (3)

Kredyty bankowe

Wn	Ma
	BO 10000
	3000 (2)

Koniec roku - tworzymy bilans

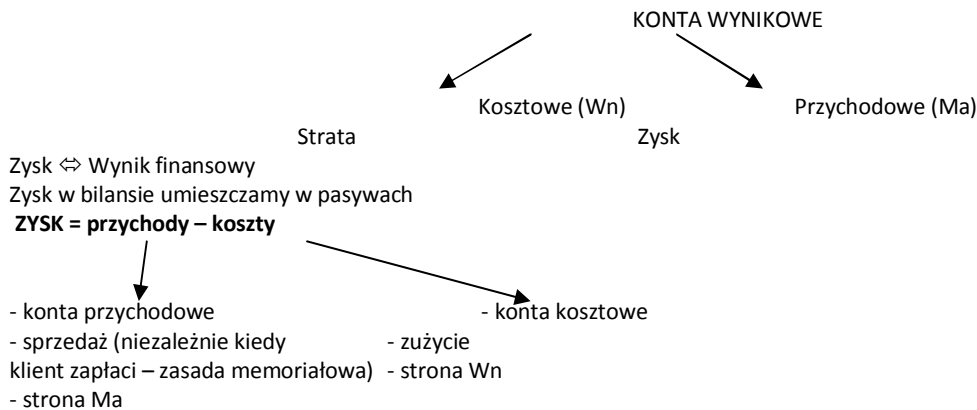
Bilans na dzień 31.12.2009

Środki trwałe 50000	Kapitał powierzony 50000
Materiały 31000 (25000+6000)	Kapitał samofinansujący 40000

Wyroby gotowe 10000	Kredyty bankowe 13000(10000+3000)
Należności od odbiorców 2000 (7000-5000)	Zobowiązania wobec dostawców 6000 (5000+6000-3000-2000)
Rachunek bieżący w banku 15000 (12000+5000-2000)	
Kasa 1000	
Suma 109000	Suma 109000

Wynik finansowy – konta wynikowe

- Zysk lub strata (kapitał samofinansujący) ustalane są na podstawie kont wynikowych (niebilansowych)
- Konta kosztów, przychodów oraz strat i zysków nadzwyczajnych
- Koszty, straty: strona Wn („przeznaczenie pieniędzy”)
- Przychody, zyski: strona Ma („źródło pieniędzy”)

Wynik finansowy (zysk):

- Wynik na działalności operacyjnej
 - Przychody operacyjne (ze zwykłej działalności): ze sprzedaży danego okresu – wartość wystawionych w danym okresie faktur (nie gotówka)
 - Koszty operacyjne: koszty wytworzenia sprzedanych produktów, wartość w cenie zakupu sprzedanych towarów, koszty bieżącej działalności (zużycie)
- Wynik na pozostałej działalności operacyjnej
 - Przychody z pozostałej działalności operacyjnej – „sporadyczne”, nie wynikające z celu działania firmy np. przychody ze sprzedaży środków trwałych
 - Koszty pozostałej działalności operacyjnej (wartość z bilansu sprzedanych środków trwałych, opłacone kary, przekazane dary, przedawnione należności)
- Wynik na działalności finansowej
 - Przychody z działalności finansowej: uzyskiwane odsetki od lokat, pożyczek, dodatnie różnice kursowe
 - Koszty z działalności finansowej: płacone odsetki, ujemne różnice kursowe
- Zyski i straty nadzwyczajne – związane ze zdarzeniami trudnymi do przewidzenia (np. pożar, kradzież) oraz wynikające z nich odszkodowanie

Księgowanie na kontach wynikowych i bilansowych:

- Na początku roku
 - Wpisujemy kwoty z bilansu do kont bilansowych (saldo kont wynikowych są zerowe)
- Podczas roku
 - Księgujemy operacje na kontach bilansowych i wynikowych
- Na końcu roku
 - Zamykamy konta wynikowe, przenosimy ich saldo na konto bilansowe pasywne „Wynik finansowy”
 - Zamykamy konta bilansowe, przenosimy ich salda do bilansu

Przykład

Bilans na dzień 01.01.2009

AKTYWA	PASYWA
Środki trwałe 50000	Kapitał powierzony 35000
Wyroby gotowe 30000	Kredyty bankowe 20000
Należności od odbiorców 1000	Kapitał wypracowany 40000
Rachunek bieżący w banku 10000	
Kasa 4000	
Suma 95000	Suma 95000

Operacje:

- (1) Sprzedano odbiorcy wyroby gotowe (wartość w cenie sprzedaży 28000, wartość w bilansie 20000), sprzedaż na kredyt
 - Wyroby gotowe MA 20000
 - Koszty wytworzenia wyrobów gotowych WN 20000 (konto kosztowe)
 - Należności od odbiorców WN 28000
 - Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych MA 28000 (konto przychodowe)

- (2) Sprzedano środek trwały za gotówkę (wartość w cenie sprzedaży 7000, wartość w bilansie 6000)
- Środki trwałe MA 6000
 - Pozostałe koszty operacyjne WN 6000 (konto kosztowe)
 - Kasa WN 7000
 - Pozostałe przychody operacyjne MA 7000 (konto przychodowe)
- (3) Otrzymano od banku zawiadomienie o naliczeniu odsetek od kredytów bankowych (400) i od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku (100)
- Rachunek bieżący MA 400, WN 100
 - Koszty finansowe WN 400 (konto kosztowe)
 - Przychody finansowe MA 100 (konto przychodowe)
- (4) Na skutek pożaru zniszczeniu uległ budynek o wartości bilansowej 8000
- Środki trwałe MA 8000
 - Zyski i straty nadzwyczajne WN 8000
- (5) Otrzymano wpłatę na rachunek bieżący odszkodowania z zakładu ubezpieczeń z tytułu spalonego budynku (7000)
- Rachunek bieżący WN 7000
 - Zyski i straty nadzwyczajne MA 7000
- (6) Opłacono gotówką koszty działalności (sprzedaży i zarządu 5000)
- Kasa MA 5000
 - Koszty bieżącej działalności WN 5000
- (7) Należność od odbiorcy uległa przedawnieniu (1000)
- Należności od odbiorców MA 1000
 - Koszty pozostałej działalności operacyjnej WN 1000

KONTA BILANSOWE

Środki trwałe

Wn	Ma
BO 50000	6000 (2)
	8000 (4)

Wyroby gotowe

Wn	Ma
BO 30000	20000 (1)

Należności od odbiorców

Wn	Ma
BO 1000	1000 (7)
28000 (1)	

Rachunek bieżący

Wn	Ma
BO 10000	400 (3)
100 (3)	
7000 (5)	

Kasa

Wn	Ma
BO 4000	5000 (6)
7000 (2)	

Kapitał powierzony

Wn	Ma
	BO 35000

Kapitał wypracowany

Wn	Ma
	BO 40000

Kredyt bankowy

Wn	Ma
	BO 20000

KONTA WYNIKOWE (KOSZTOWE I PRZYCHODOWE)

Koszty wytworzenia wyrobów gotowych

Wn	Ma
20000 (1)	

Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych

Wn	Ma
	28000 (1)

Pozostałe koszty operacyjne

Wn	Ma
6000 (2)	
1000 (7)	

Pozostałe przychody operacyjne

Wn	Ma
	7000 (2)

Koszty finansowe

Wn	Ma
400 (3)	

Przychody finansowe

Wn	Ma
	100 (3)

Zyski i straty nadzwyczajne

Wn	Ma
8000 (4)	7000 (5)

UWAGA! Nie odejmujemy tak jak przy innych kontaktach (Wn-Ma), bo spalił nam się budynek za 8tys a dostaliśmy 7tys, więc jesteśmy 1tys na minusie.

Koszty bieżącej działalności

Wn	Ma
5000 (6)	

Następuje koniec roku. Po zaksięgowaniu wszystkich operacji zamykamy konta wynikowe i przenosimy ich salda do „Rachunku zysków i strat”

Rachunek zysków i strat za rok 2009

Przychody operacyjne z normalnej działalności firmy	28000
Koszty operacyjne normalnej działalności firmy	25000
Przychody z pozostałej działalności operacyjnej firmy	7000
Koszty z pozostałej działalności operacyjnej firmy	7000
Przychody z działalności finansowej firmy	100
Koszty z działalności finansowej firmy	400

Zyski i straty nadzwyczajne	-1000
WYNIK FINANSOWY	2700 (28000-25000+7000-7000+100-400-1000)

Po stworzeniu rachunku zysków i strat robimy bilans

Bilans na dzień 31.12.2009

AKTYWA	PASYWA
Środki trwałe 36000	Kapitał powierzony 35000
Wyroby gotowe 10000	Kredyty bankowe 20000
Należności od odbiorców 28000	Kapitał wypracowany 41700 (40000+1700 zysk)
Rachunek bieżący w banku 16700	
Kasa 6000	
Suma 96700	Suma 96700

Podatek VAT (Value Added Tax)

- Należny – należny Urzędowi Skarbowemu gdy firma coś sprzedaje
- Naliczony – należny firmie od Urzędu Skarbowego gdy firma coś kupuje
- Rozliczany w miesiącu następującym po wystawieniu faktury, nawet jeśli nie została ona zapłacona (zasada memoriałowa)

Przykład

(1) Bilans początkowy zerowy

(2) 13 stycznia firma kupuje na kredyt kupiecki towar za 1000zł netto + 22% VAT (100 sztuk po 10zł netto), termin płatności 13 marzec -! Dostajemy fakturę zakupu (Cena netto: 1000zł, VAT: 220zł, Cena brutto 1220zł)

(3) 24 lutego firma sprzedaje 80 sztuk z zakupionych wcześniej towarów, w cenie 15zł netto + 22% VAT, termin płatności 15 kwiecień -! Wystawiamy fakturę sprzedaży (cena netto: 1200zł, VAT: 264zł, Cena brutto: 1464zł)

UWAGA: w lutym US rozlicza się z VAT-u ze stycznia, w marcu z lutego (operacja 4)

w marcu termin płatności faktury (operacja 5)

w kwietniu termin płatności faktury (operacja 6)

Bilans na 01.01.2009

AKTYWA	PASYWA
0	0

Towary -! Księgujemy w cenie netto (jako wartość towaru w magazynie)

Wn	Ma
1000 (2)	800 (3)

Zobowiązania wobec dostawców -! Cena brutto, bo dostawca dostaje od nas pieniądze z VAT-em

Wn	Ma
1220 (5)	1220 (2)

Rozrachunki z tytułu VAT

Wn	Ma
220 (2)	264 (3)
264 (4) – płacimy do US VAT	220 (3a) – US rozlicza się z VAT-u

Wartość towaru według cen zakupu

Wn	Ma
800 (3)	

Należności od odbiorców

Wn	Ma
1464 (3)	1464 (6)

Przychody ze sprzedaży

Wn	Ma
	1200 (3)

Rachunek bankowy

Wn	Ma
220 (3a) – od US	264 (4) – dla US
1464 (6)	1220(5) – płatność dostawcy za fakturę z 13.01.09

Bilans na 31.04.2009

AKTYWA	PASYWA
Towary 200	Zysk 400 (1200-800)
Rachunek bankowy 200	
Suma 400	Suma 400

Środki trwałe

Klasyfikacja

- 0- Grunty
- 1- Budynki i lokale
- 2- Obiekty inżynierii lądowej i wodnej
- 3- Kotły i maszyny energetyczne
- 4- Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania
- 5- Specjalistyczne urządzenia i aparaty
- 6- Urządzenia techniczne
- 7- Środki transportu
- 8- Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie
- 9- Inwentarz żywy

Dla każdej pozycji Ministerstwo Finansów ustala % rocznego zużycia. Dla ułatwienia liczenia amortyzacji można z niego korzystać, ale nie trzeba.

Wartość

- 1) Początkowa – brutto (nie znaczy to, że jest z VAT-em, ale że nie zostało jeszcze odjęte zużycie): koszt nabycia, wytworzenia
- 2) Aktualna – netto: początkowa minus zużycie
- 3) Przeszacowana (odtworzeniowa) – ustalana okresowo na podstawie odrębnych przepisów

Amortyzacja

Amortyzacja – zużycie środków trwałych w danym okresie, będące **kosztem** danego okresu (np. zużycie w ciągu miesiąca)

Umorzenie – korekta wartości początkowej środka trwałego (suma amortyzacji)

Metoda naliczania amortyzacji

- 1) Liniowa – amortyzacja równomierna (co okres takie same zużycie)
- 2) Dygresywna – amortyzacja przyśpieszona (tylko dla środków trwałych 3-8 klasyfikacji)
- 3) Zbiorcza

Przykład:

Środek trwały, cena nabycia 30000zł netto, roczne zużycie 20%, data nabycia 20 XII 2008.

100%=30000, 20%=6000

Plan amortyzacji (20 XII 2008)

Rok	Metoda równomierna	Metoda przyśpieszona – współczynnik przyśpieszenia=2
2009	6000	$2 * 20\% * 30000 = 40\% * 30000 = 12000$
2010	6000	$40\% * (30000 - 12000) = 7200$
2011	6000	$40\% * (30000 - 12000 - 7200) = 4320 < 6000$ (wyliczenie wychodzi mniejsze niż 20% rocznego zużycia, więc dajemy 6000)
2012	6000	$30000 - 12000 - 7200 - 6000 = 4800$ (6000 byłoby już za dużo – amortyzacja przekraczałaby wartość środka, więc dajemy to co zostało do zużycia)
2013	6000	-----
SUMA	30000	30000

Środki trwałe

Wn	Ma
30000	

Kapitał własny

Wn	Ma
	30000

Bilans na 31.12.2008

AKTYWA	PASYWA
Środki trwałe 30000	Kapitał własny 30000
Suma 30000	Suma 30000

• Metoda liniowa

ROK 2009

Amortyzacja -! Księgujemy po stronie Wn, bo to **KOSZT**

Wn	Ma
6000	

Umorzenie środków trwałych (odpisy umorzeniowe) – !konto korygujące

Wn	Ma
	6000

Rachunek zysków i strat za rok 2009

Koszty z działalności operacyjnej	6000
WYNIK FINANSOWY	-6000 (strata)

Bilans na 31.12.2009

AKTYWA	PASYWA
Środki trwałe 24000 (30000-6000 = wartość początkowa-zużycie)	Kapitał własny 30000
	Zysk (strata) -6000
Suma 24000	Suma 24000

ROK 2010

Amortyzacja

Wn	Ma
6000	

Umorzenie środków trwałych

Wn	Ma
	6000 (2009)
	6000 (2010)

Rachunek zysków i strat za rok 2010

Koszty z działalności operacyjnej	6000
WYNIK FINANSOWY	-6000 (strata)

Bilans na 31.12.2010

AKTYWA	PASYWA
Środki trwałe 18000 (30000-6000-6000 = wartość początkowa-zużycie)	Kapitał własny 30000
	Zysk (strata) -12000 (-6000-6000)
Suma 18000	Suma 18000

ROK 2011

Amortyzacja

Wn	Ma
6000	

Umorzenie środków trwałych

Wn	Ma
	6000 (2009)
	6000 (2010)
	6000 (2011)

Rachunek zysków i strat za rok 2011

Koszty z działalności operacyjnej	6000
WYNIK FINANSOWY	-6000 (strata)

Bilans na 31.12.2011

AKTYWA	PASYWA
Środki trwałe 12000 (30000-6000-6000-6000 = wartość początkowa-zużycie)	Kapitał własny 30000
	Zysk (strata) -18000 (-12000-6000)
Suma 12000	Suma 12000

ROK 2012

Amortyzacja

Wn	Ma
6000	

Umorzenie środków trwałych

Wn	Ma
	6000 (2009)
	6000 (2010)
	6000 (2011)
	6000 (2012)

Rachunek zysków i strat za rok 2012

Koszty z działalności operacyjnej	6000
WYNIK FINANSOWY	-6000 (strata)

Bilans na 31.12.2012

AKTYWA	PASYWA
Środki trwałe 6000 (30000-6000-6000-6000-6000 = wartość początkowa-zużycie)	Kapitał własny 30000
	Zysk (strata) -24000 (-18000-6000)
Suma 6000	Suma 6000

ROK 2013

Amortyzacja

Wn	Ma
6000	

Umorzenie środków trwałych

Wn	Ma
	6000 (2009)
	6000 (2010)
	6000 (2011)
	6000 (2012)
	6000 (2013)

Rachunek zysków i strat za rok 2013

Koszty z działalności operacyjnej	6000
-----------------------------------	------

WYNIK FINANSOWY	-6000 (strata)
Bilans na 31.12.2013	
AKTYWA	PASYWA
Środki trwałe 0 (30000-6000-6000-6000-6000-6000 = wartość początkowa-zużycie)	Kapitał własny 30000
	Zysk (strata) -30000 (-24000-6000)
Suma 0	Suma 0

Środek trwały został całkowicie zamortyzowany.

- **Metoda przyspieszona**

ROK 2009

Amortyzacja

Wn	Ma
12000	

Umorzenie środków trwałych

Wn	Ma
	12000

Rachunek zysków i strat za rok 2009

Koszty z działalności operacyjnej	12000
WYNIK FINANSOWY	-12000 (strata)

Bilans na 31.12.2009

AKTYWA	PASYWA
Środki trwałe 18000	Kapitał własny 30000
	Zysk (strata) -12000
Suma 18000	Suma 18000

ROK 2010

Amortyzacja

Wn	Ma
7200	

Umorzenie środków trwałych

Wn	Ma
	12000 (2009)
	7200 (2010)

Rachunek zysków i strat za rok 2010

Koszty z działalności operacyjnej	7200
WYNIK FINANSOWY	-7200 (strata)

Bilans na 31.12.2010

AKTYWA	PASYWA
Środki trwałe 10800	Kapitał własny 30000
	Zysk (strata)-19200 (-12000-7200)
Suma 10800	Suma 10800

ROK 2011

Amortyzacja

Wn	Ma
6000	

Umorzenie środków trwałych

Wn	Ma
	12000 (2009)
	7200 (2010)
	6000 (2011)

Rachunek zysków i strat za rok 2011

Koszty z działalności operacyjnej	6000
WYNIK FINANSOWY	-6000 (strata)

Bilans na 31.12.2011

AKTYWA	PASYWA
Środki trwałe 4800	Kapitał własny 30000
	Zysk (strata)-25200 (-19200-6000)
Suma 4800	Suma 4800

ROK 2012

Amortyzacja

Wn	Ma
4800	

Umorzenie środków trwałych

Wn	Ma
	12000 (2009)
	7200 (2010)
	6000 (2011)
	4800 (2012)

Rachunek zysków i strat za rok 2012

Koszty z działalności operacyjnej	4800
WYNIK FINANSOWY	-4800 (strata)

Bilans na 31.12.2012

AKTYWA	PASYWA
Środki trwałe 0	Kapitał własny 30000
	Zysk (strata)-30000 (-25200-4800)
Suma 0	Suma 0

Środek trwały został całkowicie zamortyzowany.

Wycena zapasów

Aktywa-> aktywa obrotowe-> zapasy

Wyprodukowane (koszty produkcji) Nabyte (cena zakupu)

Klasyfikacja zapasów

- Materiały
 - a. Podstawowe (część składowa produktu, istota produktu, opakowanie –np. „puszka” od dezodorantu)
 - b. Pomocnicze (nie stanowią istoty wyrobu, ale nadają mu określone cechy – np. naklejka na dezodorancie)
 - c. Paliwo
 - d. Części zamienne maszyn i urządzeń
 - e. Opakowania służące do ochrony
 - f. Odpadki
- Półprodukty (rzeczy które kupiliśmy u producenta i dalej sami coś z nimi robimy np. szafa, którą potem malujemy) i produkcja w toku (rzeczy, które sami robimy, ale są jeszcze niedokończone)
- Produkty gotowe (rzeczy, które sami wyprodukowaliśmy i trzymamy w magazynie)
- Towary

Wycena materiałów

Wg zmiennych cen ewidencyjnych

Metody (metodę można zmieniać nie częściej niż raz na rok):

1. Wg cen przeciętnych - średnia cena ważona ustalana po każdym przychodzie lub na dany okres sprawozdawczym
2. Wg zasady FIFO
3. Wg zasady LIFO
4. Wg cen rzeczywistych

Przykład:

Data przychodu	Liczba sztuk	Cena jednostkowa	Wartość	Data rozchodu	Liczba sztuk	Cena jednostkowa	Wartość
02.05	200	60	12000	06.05	400		
05.05	400	90	36000	13.05	500		
10.05	600	110	66000				

Metoda cen przeciętnych

Magazyn:

02.05 przychód 200szt*60zł

05.05 przychód 400szt*90zł

06.05 rozchód 400szt* X X= cena przeciętna= $\frac{200 \times 60 + 400 \times 90}{200 + 400} = 80zł$

Rozchód 06.05=400szt*80zł=32000 (Wartość sprzedanych towarów w cenach zakupu – koszt)

Magazyn po 06.05:

200szt*80zł

10.05 600szt*110zł

13.05 rozchód 500szt*X X= $\frac{200 \times 80 + 600 \times 110}{200 + 600} = 102,50zł$

Rozchód 13.05=500szt*102,50zł=51250zł

Magazyn po 13.05:

300szt*102,50zł=30750zł

Zapasy= 30750zł

Koszty= suma rozchodów=32000+51520=83250zł

Metoda FIFO

Magazyn:

02.05 przychód 200szt*60zł

05.05 przychód 400szt*90zł

06.05 rozchód 400szt: 200szt*60zł+200szt*90zł = 30000zł

Magazyn po 06.05:

200szt*90zł

10.05 przychód 600szt*110zł

13.05 rozchód 500szt: 200szt*90zł+300szt*110zł=51000zł

Magazyn po 13.05:

300szt*110zł

Zapasy=33000zł

Koszty=81000zł

Metoda LIFO:

Magazyn:

02.05 przychód 200szt*60zł

05.05 przychód 400szt*90zł

06.05 rozchód 400szt: 400szt*90zł=36000zł

Magazyn po 06.05:

200*60zł

10.05 przychód 600szt*110zł

13.05 rozchód 500szt: 500szt*110zł=55000zł

Magazyn po 13.05:

200szt*60zł

100szt*110zł

Zapasy=23000zł

Koszty= 91000zł

PORÓWNANIE FIFO I LIFO:

Zapasy	-	+
Koszty	+	-
Zysk	-	+
Podatek	-	+

Widać, że wybierając metodę możemy manipulować zyskiem i płaconym przez to podatkiem.

Metoda cen rzeczywistych – bierzemy dokładnie takie ceny po jakich kupiliśmy (mamy np. ceny zakupu na produktach i system, który je czyta)

Konto rozliczenie zakupu

Jeżeli dostawa i faktura są rozbieżne w czasie to księgujemy na koncie rozliczenie zakupu (konto przejściowe „do rozliczenia”)

Przykład:

- 1) Otrzymano od dostawcy A fakturę za zakupione materiały, brutto 1150zł, VAT 100zł, odroczony termin płatności
- 2) Przyjęto do magazynu materiały zakupione od A, cena zakupu netto
- 3) Przyjęto do magazynu materiały zakupione od dostawcy B, cena zakupu netto 2000zł
- 4) Otrzymano od dostawcy B fakturę za przyjęte materiały, brutto 2400zł, VAT 400zł, odroczony termin płatności
- 5) Otrzymano od dostawcy C fakturę za zamówione materiały (brutto 3600, VAT 600)
- 6) Przyjęto do magazynu materiały od dostawcy D, według cen zakupu 2400

Zobowiązania wobec dostawców

Wn	Ma
	1150 (1)
	2400 (4)
	3600 (5)

Rozrachunki z tytułu VAT

Wn	Ma
100 (1)	
400 (4)	
600 (5)	

Rozliczenia zakupu

Wn	Ma
1050 (1) – towary w drodze	1050 (2)
2000 (4)	2000 (3) – dostawy niefakturowane
3000 (5)	2400 (6)

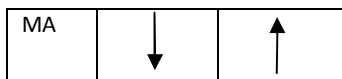
Towary

Wn	Ma
1050 (2)	
2000 (3)	
2400 (6)	

Według stałych cen ewidencyjnych

- Kupujemy towary po różnych cenach, ale w magazynie stosowana jest jedna stała cena ewidencyjna
- Jest to np. średnia cena z poprzedniego roku.
- Odchylenia między ceną stałą w magazynie a cenami rzeczywistymi są rozliczane różnymi metodami
- Księgowanie po stronie WN oznacza, że towary były droższe niż ceny stałe w magazynie
- Księgowanie po stronie MA oznacza, że towary były tańsze niż ceny ewidencyjne
- W bilansie: na koncie rozliczenie zakupu saldo WN = materiały w drodze, saldo MA = dostawy nefakturowane
- Odchylenia: zapis po stronie Wn = korekta w górę, zapis po stronie Ma = korekta w dół

	Towary	Ceny
WN	↑	↓

Przykład 1:

- 1) Otrzymano od dostawcy A fakturę za zakupione materiały, brutto 1150, VAT 100, odroczony termin płatności
- 2) Przyjęto do magazynu materiały zakupione od A, wartość w stałych cenach ewidencyjnych 1000 zł
- 3) Przyjęto do magazynu materiały zakupione od dostawcy B, wartość w stałych cenach ewidencyjnych 2200 zł
- 4) Otrzymano od dostawcy B fakturę za przyjęte już do magazynu materiały, brutto 2400, VAT 400
- 5) Otrzymano od dostawcy C fakturę za zamówione materiały (brutto 3600, VAT 600)
- 6) Przyjęto do magazynu materiały od dostawcy D, według cen ewidencyjnych 2500

Zobowiązania wobec dostawców

Wn	Ma
	1150 (1)
	2400 (4)
	3600 (5)

Rozliczenie zakupu

Wn	Ma
1050 (1)	1000 (2)
2000 (4)	50 (2)
200 (4)	2200 (3)
3000 (5)	2500 (6)

Rozrachunki z tytułu VAT

Wn	Ma
100 (1)	
400 (4)	
600 (5)	

Materiały

Wn	Ma
1000 (2)	
2200 (3)	
2500 (6)	

Odchylenia od cen ewidencyjnych → przeważa strona MA, dlatego w bilansie korekta w dół (-150)

Wn	Ma
50 (2)	200 (4)

Bilans

AKTYWA	PASywa
Materiały 5700	Zobowiązania wobec dostawców 7150
Rozrachunki z tytułu VAT 1100	Dostawy niefakturowane 2500
Materiały w drodze 3000	
Odchylenia od cen ewidencyjnych -150	
Suma 9650	Suma 9650

Rozchody

Wskaźnik narzutu od cen ewidencyjnych (ile na każdej złotówce wyniósł błąd):

$$W_{no} = \frac{O_{sp} + O_b}{M_{sk} + M_{rb}}$$

Kwota odchyień związana z rozchodem (ile błędnie sprzedaliśmy):

$$O_{rb} = M_{rb} W_{no}$$

Jeżeli $O_{rb} > 0$ to WSTWCZ jest korygowane po stronie WN.

Jeżeli $O_{rb} < 0$ to WSTWCZ jest korygowane po stronie MA.

Odchylenia po stronie WN są na plus, po stronie MA na minus.

Przykład 1:

1. Stan początkowy w cenach ewidencyjnych 20000zł
2. Zakupione w bieżącym miesiącu zapasy w cenach ewidencyjnych 18000zł
3. Stan początkowy odchyień od cen ewidencyjnych MA 220zł
4. Odchylenia od cen ewidencyjnych dotyczące zakupionych w bieżącym miesiącu zapasów WN 600zł
5. Rozchód zapasów w cenach ewidencyjnych 12000zł

UWAGA! To nie jest księgowanie. To jest obraz zakończonych już operacji.

Materiały

Wn	Ma
Sp: 20000 (1)	
18000 (2)	12000 (5)

Odchylenia od cen ewidencyjnych

Wn	Ma
600 (4)	Sp: 220 (3)

Wartość sprzedanych towarów w cenach zakupu

Wn	Ma
1200 (5)	

$$O_{rb} = 12000 * 0,01 = 120$$

tyle wyniósł nasz błąd całościowo

Odchylenia od cen ewidencyjnych

Wn	Ma
600 (4)	Sp: 220 (3)
	120

Wartość sprzedanych towarów w cenach zakupu

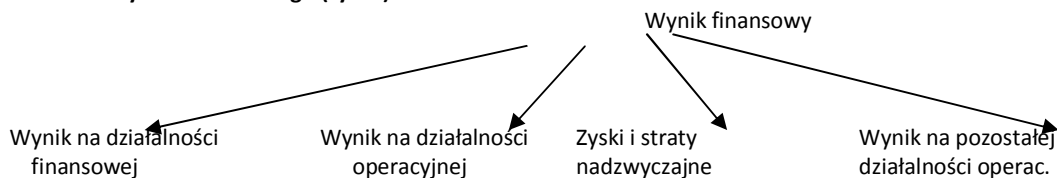
Wn	Ma
1200 (5)	
120	

Korygujemy:

$$W_{no} = \frac{-220 + 600}{26000 + 12000} = \frac{380}{38000} = 0,01$$

tyle na każdej złotówce wycenionego towaru wynosi błąd

Ustalanie wyniku finansowego (zysku)

Wynik finansowy = przychody - koszty

- Przychody operacyjne – koszty operacyjne np. przychody i koszty ze zwykłej działalności firmy
- Pozostałe przychody operacyjne – pozostałe koszty operacyjne np. sprzedaż środka trwałego
- Przychody finansowe – koszty finansowe np. odsetki otrzymywane i płacone, różnice kursowe
- Zyski i straty nadzwyczajne np. powódź, kradzież, odszkodowania

W zależności od tego, co chcemy pokazać, a co ukryć możemy wybrać sobie „sposób” sporządzania rachunku zysków i strat (warianty):

- Porównawczy – konto „4”, wg. rodzaju kosztów np. wynagrodzenia, amortyzacja, usługi obce
- Kalkulacyjny – konto „5”, wg. typu działalności np. koszty zarządu, koszty sprzedaży, koszty produkcji

Przykład: W miesiącu grudniu miały miejsce następujące operacje:

- 1) Faktura płatna przelewem od zakładu telekomunikacyjnego za usługi telekomunikacyjne za miesiąc grudzień – 400
- 2) Lista płac brutto pracowników sklepu za miesiąc grudzień – 3200
- 3) Księgowanie miesięcznej stawki umorzenia i amortyzacji środków trwałych użytkowanych w punkcie sprzedaży – 800
- 4) W wyniku pożaru uległa zniszczeniu część towaru w magazynie – 600
- 5) Wydano z magazynu spółce „Beta” sprzedane towary – wartość sprzedanych towarów w cenie zakupu - 1400
- 6) Faktura płatna przelewem wystawiona za sprzedane towary spółce „Beta” – 2200
- 7) Naliczono podatek dochodowy – wg stawki 28% podstawy opodatkowania – 7448

Przenieść odpowiednie wartości do rachunku zysków i strat i wyznaczyć wynik finansowy.

Nazwa konta	Suma
Środki trwałe	94000
Odpisy umorzeniowe środków trwałych	3800
Towary	7000
Rozrachunki z odbiorcami	8600
Rozrachunki z dostawcami	4200
Koszty handlowe	6000
Wartość sprzedanych towarów w cenie zakupu	73700
Koszty ogólnego zarządu	14500
Przychody ze sprzedaży towarów	125000

Rozrachunki z dostawcami

Wn	Ma
	Sp: 4200
	400 (1)

Koszty ogólnego zarządu

Wn	Ma
Sp: 14500	
400 (1)	

Koszty handlowe

Wn	Ma
Sp: 6000	
3200 (2)	
800 (3)	

Zobowiązania wobec pracowników

Wn	Ma
	3200 (2)

Odpisy umorzeniowe środków trwałych

Wn	Ma
	Sp: 3800
	800 (3)

Towary

Wn	Ma
Sp: 7000	600 (4)

	1400 (5)
--	----------

Straty nadzwyczajne

Wn	Ma
600 (4)	

Wartość sprzedanych towarów w cenie zakupu

Wn	Ma
Sp: 73700	
1400 (5)	

Rozrachunki z odbiorcami

Wn	Ma
Sp: 8600	
2200 (6)	

Przychody ze sprzedaży

Wn	Ma
	Sp: 125000
	2200 (6)

Zobowiązania wobec US

Wn	Ma
	7448 (7)

Podatek dochodowy

Wn	Ma
7448 (7)	

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Przychody	Koszty
-----------	--------

Przychody ze sprzedaży 127200	Koszty handlowe 10000
	Koszty ogólnego zarządu 14900
	Straty nadzwyczajne 600
	Podatek dochodowy 7448
	Wartość sprzedanych towarów w cenie zakupu 75100
SUMA: 127200	SUMA: 108048

WYNIK FINANSOWY: ZYSK (19152)

Ewidencja środków pieniężnych, kredytów, pożyczek oraz rozrachunków

Odsetki

Odsetki= przychody i koszty finansowe

Przykład1:

Jednostka w dniu 30.04 zaciągnęła roczny kredyt w banku w wysokości 5000zł i wykorzystała go na spłatę zobowiązań wobec dostawcy. Kredyt jest spłacany w równych ratach kwartalnych, powiększonych o odsetki wynoszące 10% sumy kredytu pozostającej na dzień zapłaty raty. Spłata 1 raty następuje z rachunku bieżącego 31.07. Tegoż dnia bank nalicza i pobiera z rachunku odsetki.

Kredyty	
Wn	Ma
1250 (1)	5000
1250 (2)	
1250 (3)	
1250 (4)	

	125 (4a)
--	----------

Koszty finansowe	
Wn	Ma
500 (1a)	
375 (2a)	
250 (3a)	
125 (4a)	

Zobowiązania wobec dostawców

Wn	Ma
5000	

Rachunek bankowy

Wn	Ma
	1250 (1)
	500 (1a)
	1250 (2)
	375 (2a)
	1250 (3)
	250 (3a)
	1250 (4)

- 31.07 – 1 rata: $5000/4=1250$ -> Rata kredytu (1)
- $10\%(5000)=500$ -> Odsetki (1a)
- 31.08 – 2 rata: 1250 -> Rata kredytu (2)
- $10\%(5000-1250)=375$ -> Odsetki (2a)
- 30.09 – 3 rata: 1250 -> Rata kredytu (3)
- $10\%(5000-1250-1250)=250$ -> Odsetki (3a)
- 31.10 – 4 rata: 1250 -> Rata kredytu (4)
- $10\%(5000-1250-1250-1250)=125$ -> Odsetki (4a)

Przykład2:

Jednostka w dniu 30.04 zaciągnęła roczny kredyt w banku w wysokości 5000 EURO i wykorzystała go na spłatę zobowiązania wobec dostawcy zagranicznego. Kurs EURO w dniu wykorzystania kredytu wynosił 3,8zł. Kredyt spłacany jest w równych ratach kwartalnych, powiększonych o odsetki wynoszące 10% sumy kredytu pozostającego na dzień spłaty raty. Spłata 1 raty następuje z rachunku bieżącego 31.07. Jednostka spłaca pierwszą ratę kredytu kupując EURO w banku po 3,6zł. Tegoż dnia bank nalicza i pobiera z rachunku odsetki (stosuje swój aktualny kurs EURO). Spłata 2,3,4 raty po kursie: 3,9zł, 3,55zł, 3,8zł.

UWAGA! Księgowania muszą być zawsze w złotych!

Przy spłacie kredytu stosujemy taki sam kurs jak przy zaciągnięciu kredytu. Różnica na kursie jest naszym przychodem lub kosztem finansowym.

Kwota raty: $1250\text{EURO} * 3,8\text{zł} = 4750\text{zł}$

$5000\text{EURO} * 3,8\text{zł} = 19000\text{zł}$

Kredyty	
Wn	Ma
	19000
4750 (1)	
4750 (2)	
4750 (3)	
4750 (4)	

	475 (4a)
--	----------

Koszty finansowe	
Wn	Ma
1800 (1a)	
1462,5 (2a)	
125 (2) – bo rata była 4750 a zapłaciliśmy 4875	
887,5 (3a)	
475 (4a)	

Zobowiązania wobec dostawców

Wn	Ma
19000	

Rachunek bankowy

Wn	Ma
	4500 (1)
	1800 (1a)
	4875 (2)
	1462,5 (2a)
	4437,5 (3)
	887,5 (3a)
	4750 (4)

Przychody finansowe

Wn	Ma
250 (1) – bo rata była 4750 a zapłaciliśmy 4500	
312,5 (3) – bo rata była 4750 a zapłaciliśmy 4437,5	

- 31.07 – 1 rata: $5000/4=1250$ EURO
 1250 EURO* $3,6$ zł= 4500 zł -> Rata kredytu (1)
 $10\%(5000)=500$ EURO
 500 EURO* $3,6=1800$ zł -> Odsetki (1a)
- 31.08 – 2 rata: 1250 EURO* $3,9$ zł= 4875 zł -> Rata kredytu (2)
 $10\%(5000-1250)=375$ EURO
 375 EURO* $3,9$ zł= $1462,5$ -> Odsetki (2a)
- 30.09 – 3 rata: 1250 EURO* $3,55$ zł= $4437,5$ zł -> Rata kredytu (3)
 $10\%(5000-1250-1250)=250$ EURO
 250 EURO* $3,55=887,5$ zł -> Odsetki (3a)
- 31.10 – 4 rata: 1250 EURO* $3,8$ zł= 4750 zł -> Rata kredytu (4)
 $10\%(5000-1250-1250-1250)=125$ EURO
 125 EURO* $3,8=475$ zł -> Odsetki (4a)

Inne środki pieniężne

Poza rachunkiem bieżącym i kasą środkami pieniężnymi są:

- Papiery wartościowe (akcje, obligacje, bony skarbowe – nie są pieniędzmi, ale będzie można je na nie zamienić)
- Czeki obce
- Weksle obce
- Środki pieniężne w drodze

Akcje stwierdzają wniesienie przez ich właściciela określonej kwoty kapitału do spółki akcyjnej

Obligacje i bony skarbowe – wydawca potwierdza zaciągnięcie pożyczki i zobowiązuje się do jej zwrotu w określonym terminie z odsetkami

Czki są kierowane do banku, zawierają polecenie wypłacenia określonej kwoty ze środków wystawcy, znajdujących się w tym banku

Weksel zobowiązuje wystawcę lub wskazaną przez niego osobę do zapłacenia określonej kwoty określonej osobie w określonym czasie.

Weksle

Suma wekslowa składa się z dwóch elementów:

- Kwoty należności – wartość podstawowa
- Odsetek od dnia wystawienia do przewidywanej daty płatności – wartość związana z czasem czekania (dyskonto)

Przykład:

Na koncie Rozrachunki z odbiorcami figuruj należność 1000, a na koncie Rozrachunki z dostawcami zobowiązanie 1020.

1) Przyjęcie weksla od odbiorcy jako spłatę należności: suma nominalna 1000, dyskonto 100

2) Spłata zobowiązania wekslem otrzymanym od odbiorcy: wartość nominalna 1020, dyskonto 80

Rozrachunki z odbiorcami

Wn	Ma
Sp: 1000	1000 (1)

Rozrachunki z dostawcami

Wn	Ma
1020 (2)	Sp: 1020

Inne środki pieniężne

Wn	Ma
1100	1100 (2) – wpisujemy w końcowej wartości

Przychody finansowe

Wn	Ma
	100 (1)

Koszty finansowe

Wn	Ma
80 (2)	

Środki pieniężne w drodze

Przykład:

1) Wpłata gotówki z utargu do banku, 10000 (30 VII)

2) Wyciąg bankowy potwierdzający wpływ 10000 na rachunek bieżący firmy (2 VIII)

Kasa

Wn	Ma
Sp: 10000	10000 (1)

Środki pieniężne w drodze

Wn	Ma
10000 (1)	10000 (2)

Rachunek bieżący

Wn	Ma
10000 (2)	

Rozrachunki

Przykład:

W ewidencji księgowej firmy figuruje należność w kwocie 100USD, która została wymieniona w złotych po średnim kursie z dnia jej powstania 4,5.

W dniu wpływu należności kurs wynosi 4,6. Zaksięgować powstanie i spłatę należności.

Rozrachunki z odbiorcami

Wn	Ma
Sp: 450 (100*4,5)	450 (niezależnie od kursu w dniu wpływu wpisujemy kwotę należności z dnia jej powstania)

Rachunek bankowy

Wn	Ma
460 (100*4,6)	

Przychody finansowe

Wn	Ma
	10 (odbiorca miał nam zapłacić 450 a przyszło 460)

Ewidencja wynagrodzeń za pracę

Wynagrodzenie brutto ubezpieczeniowe (z umowy)

- Ubezpieczenie rentowe, emerytalne, chorobowe
- = Wynagrodzenie brutto podatkowe
- Zaliczka na podatek

= Wynagrodzenie netto

Ubezpieczenie ZUS pracownika:

- Potrącenia z wynagrodzenia
- Składka pracodawcy (też się dokłada)

Urząd Skarbowy:

- Potrącenia z wynagrodzenia

Przykład:

- 1) Sporządzono listę wypłat zaliczek na wynagrodzenia, zaliczki wypłacono (500)
- 2) Suma brutto ubezpieczeniowa 2460
- 3) Ubezpieczenia opłacane przez pracowników:
 - a. Emerytalne 240
 - b. Rentowe 160
 - c. Chorobowe 60Suma brutto podatkowa 2000
- 4) Potrącenia obowiązkowe:
 - a. Zaliczka na podatek dochodowy 500
- 5) Potrącenia dobrowolne 100
- 6) Wypłata wynagrodzeń. Wynagrodzenia niepodjęte wynoszą 100
- 7) Składki ubezpieczeń społecznych ponoszone przez pracodawcę 440
- 8) Składka na Fundusz Pracy 440
- 9) Składka na ubezpieczenie zdrowotne 150
- 10) Przelew zaliczki na podatek
- 11) Przelew zobowiązań wobec ZUS-u
- 12) Przelew innych zobowiązań

Rachunek bankowy

Wn	Ma
	500 (1)
	800 (6)
	500 (10)
	1490 (11)
	100 (12)

Rozrachunki z pracownikami

Wn	Ma
500 (1)	2460 (2) – nie jest wypłacane, bo jeszcze należy odjąć potrącenia
240 (3a)	
160 (3b)	
60 (3c)	
500 (4a)	
100 (5)	
800 (6)	

Wynagrodzenia

Wn	Ma
2460 (2)	

Zobowiązania wobec ZUS-u

Wn	Ma
1490 (11)	240 (3a)
	160 (3b)
	60 (3c)
	440 (7)
	440 (8)
	150 (9)

Zobowiązania wobec US

Wn	Ma
500 (10)	500 (4a)

Zobowiązania inne

Wn	Ma
100 (12)	100 (5)

Świadczenia i ubezpieczenia

Wn	Ma
440 (7)	
440 (8)	
150 (9)	

Rodzaje kapitałów własnych i ich wycena

Kapitał własny

- Środki, w jakie wyposaża firmę jej właściciel na początek działalności
- Jest wartościowym odpowiednikiem aktywów netto (aktywa netto = aktywa – kapitały obce)
- Koncepcja finansowa (zainwestowane środki pieniężne)
- Koncepcja rzeczowa (te składniki aktywów, w stosunku do których jednostce przysługuje prawo własności)
- Kapitały powierzone (podstawowe, pierwotne)
- Kapitały samofinansujące (uzupełniające) np. zysk

Przykład: A., B. i C. założyli spółkę z o.o. świadczącą usługi transportowe. Ustalono kapitał podstawowy w wysokości 75 000 zł. A. zadeklarował wniesienie udziałów w postaci środków pieniężnych 25 000 zł. B. wniósł aporty rzeczowe w postaci wyposażenia w sprzęt 13 000 zł., C. przekazał różne materiały biurowe – 2000 zł, opłatę roczną na dzierżawę lokalu – 6000 zł oraz samochód osobowy o wartości 29 000 zł. Na rachunek bankowy wpłynęło 20 000 od A. Zadeklarował on wpłatę pozostałych udziałów w drugim półroczu. B. i C. wnieśli udziały zgodnie z umową. Należy ustalić wartość kapitału własnego i jego wpływ na poszczególne składniki majątku.

Aktywa	Pasywa
Środki pieniężne 20000	25000
Wyposażenie 13000	13000
Materiały biurowe 2000	2000
Roczna dzierżawa lokalu 6000	6000
Samochód osobowy 29000	29000
	Zadeklarowany, a nie wniesiony kapitał -5000
SUMA: 70000	SUMA: 70000

Przykład: W spółce z o.o. miały miejsce następujące sytuacje:

1. Ze względu na pogarszającą się sytuację finansową udziałowcy zadeklarowali wniesienie dodatkowych udziałów na kwotę 12000
2. Sprzedano udziały własne spółki (wartość nominalna 6000, wartość w cenie sprzedaży 6900)
3. W wyniku podziału zysku dokonano zwiększenia kapitału zapasowego (o 1400) i kapitału rezerwowego (o 800)

Ustalić stan kapitału zapasowego

Kapitał zapasowy

1. Kapitał zapasowy: 12000	← Kapitał zapasowy
2. Zysk (6900-6000)=900	
3. Kapitał zapasowy 1400	
Kapitał rezerwowy 800	← Zysk podzielony

Kapitał z aktualizacji wyceny

- Tworzony na skutek zmian wyceny składników majątkowych
- Nie może służyć do podziału

Przykład: W związku ze wzrostem cen dóbr inwestycyjnych dokonano aktualizacji wyceny środków trwałych, zwiększając ich wartość o 4200 zł (1) i zwiększając dotychczasowe umorzenie środków trwałych o 1200 zł (2). Ustalić aktualną wartość środków trwałych oraz kapitał z aktualizacji wyceny.

Aktywa	Pasywa
Środki trwałe 10000	Kapitał własny 10000
SUMA 10000	SUMA 10000

Środki trwałe

Wn	Ma
10000	
4200 (1)	

Umorzenie

Wn	Ma
	1200 (2)

Kapitał własny

Wn	Ma
	10000

Kapitał z aktualizacji wyceny

Wn	Ma
	3000 (różnica między (1) i (2))

Aktywa	Pasywa
Środki trwałe 13000	Kapitał własny 10000
	Kapitał z aktualizacji wyceny 3000
SUMA 13000	SUMA 13000

Sprawozdania pro forma (przewidywane)

Przykład: Dla firmy rozpoczynającej działalność się w styczniu, w styczniu zakupiono aparaturę za 200000, które to pieniądze zostały wcześniej (też w styczniu) przelane na konto firmy przez podmiot finansujący. Płatność w marcu.

Przewidywane przychody ze sprzedaży:

100 000 zł miesięcznie do kwietnia włącznie, potem 150 000 zł miesięcznie, od września do końca roku 200 000 zł miesięcznie.

Koszty kształtują się następująco:

Zużycie surowców: 50% przychodów ze sprzedaży;

Koszty osobowe: 40% przychodów ze sprzedaży, w tym 60% płace, 40% składki na ubezpieczenia itd.;

Koszty ogólne: 10 000 zł miesięcznie.

Amortyzacja aparatury jest naliczana metodą liniową i wynosi 6% rocznie.

Płatności:

Przychody ze sprzedaży są inkasowane w terminie 60 dni, w tym samym terminie płacimy za surowce;

Koszty ogólne i wynagrodzenia są opłacane natychmiast, składki na ubezpieczenia z jednomiesięcznym opóźnieniem. Rozliczenia VAT-u (w wysokości 22% na zakupy surowców i sprzedaż naszych wyrobów, pozostałe operacje są bez VAT-u) regulowane są w miesiącu następującym po danej operacji. Mamy zapewnienie, że w każdym miesiącu uzyskamy kredyt konieczny do zapewnienia terminowej płatności plus 3000. Kredyt jest nieoprocentowany, a spłacany będzie dopiero po zakończeniu 1 roku.

Plan zakupu surowców (w cenach zakupu netto): I 100 000, II,II,IV 50 000, V 100 000, VI,VII,VIII 75 000, IX 125 000, X,XI,XII 100 000.

Opracować rachunki przepływów pieniężnych i rachunki zysków i strat na poszczególne miesiące. Czy konieczny będzie kredyt bankowy? Kiedy i w jakiej wysokości?

Rachunek przepływów pieniężnych

	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień
Stan początkowy (środków pieniężnych)	0	166 000	116 000	3000
Wpływy:				
- ze sprzedaży	0	0	122 000	122 000
- kredyt	0	0	148 000	
- założyciel	200 000	0	0	0

Wydatki:				
- surowce	0	0	122 000	61 000
- wynagrodzenia	24 000	24 000	24 000	24 000
- składki (ZUS)	0	16 000	16 000	16 000
- koszty ogólne	10 000	10 000	10 000	10 000
- rozliczenie z US	0	0	11 000	
- aparatura	0	0	200 000	
Stan końcowy	166 000	116 000	3000	

! Pamiętać o VACIE – Sprzedaż w styczniu = Vat w lutym

! Vat należny – sprzedaż

! Vat naliczony – zakup

VAT DO US= należny – naliczony

Rachunek zysków i strat

	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień
Przychody				
Koszty:				
- zużycie surowców				
- osobowe				
- ogólne				
- zużycie aparatury	1 000 (6%/12=0,5%, 0,5%*200 000 = 1000)	1 000	1 000	1 000
ZYSK				